

**Riktlinjer för plan mot kränkande behandling
och aktiva åtgärder för att förebygga
diskriminering och trakasserier/sexuella
trakasserier i Förskolan**

Innehåll

Policy	2
Till dig som barn	3
Till dig som vårdnadshavare	3
Till dig som personal	3
Till dig som vikarie, tillfälligt arbetande eller praktikant	3
Rektor	3
Tillsammans	3
Vision	4
Mål	4
Vilka omfattas av planen	4
Lagrum och Styrdokument	4
Definitioner	5
Främjande och förebyggande verksamhet och plan för att tidigt upptäcka diskriminering, kränkande behandling och trakasserier/sexuella trakasserier	6
Barnens delaktighet	7
Samverkan med vårdnadshavare	7
Personalens delaktighet	7
Rutiner för akuta situationer vid diskriminering, kränkande behandling och trakasserier/sexuella trakasserier inom förskolan och skolan	8
Arbetsgrupp	10

Policy

Ingen diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier/sexuella trakasserier får förekomma. Var och en som är anställd inom förskolan som får kännedom om eller upptäcker pågående diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier/sexuella trakasserier ska genast ingripa och se till att den utsatte får stöd. All personal känner till och ska agera i enlighet med förskolans policy och rutiner för akuta situationer vid diskriminering, kränkande behandling och trakasserier/sexuella trakasserier inom förskolan. Förskolans policy och rutiner diskuteras kontinuerligt vid arbetsplatsträffar/planerings- och utvärderingsdagar och arbetslagsmöten etc. Varje förskola bedriver ett främjande och förebyggande arbete för att tidigt upptäcka och motverka diskriminering, kränkande behandling och trakasserier/sexuella trakasserier”.

Till dig som barn

På vår förskola arbetar vi för att du och alla andra barn ska tycka att det roligt att vara hos oss och för att ni ska trivas och vara trygga. Vi vill att du berättar för någon vuxen på förskolan eller hemma om du skulle bli kränkt eller utsatt av ett annat barn eller en vuxen.

Till dig som vårdnadshavare

Om du som vårdnadshavare får kännedom om att ditt eller någon annans barn blir kränkt eller utsatt på något annat sätt vill vi att du kontaktar någon personal på förskolan eller förskolans rektor, så att vi tillsammans kan hjälpas åt att skapa en trygg miljö på förskolan.

Till dig som personal

Om du upptäcker någon form av kränkande behandling eller att ett barn blir utsatt på något annat sätt av ett annat barn, personal eller annan vuxen ska du följa förskolans rutiner kring detta. Du ska uppmärksamma barnen på att de blir sedda och att de blir lyssnade på.

Till dig som vikarie, tillfälligt arbetande eller praktikant

Om du upptäcker någon form av kränkande behandling eller att ett barn blir utsatt på något annat sätt av ett annat barn, personal eller annan vuxen ska du direkt kontakta förskolans ordinarie personal eller förskolans rektor.

Rektor

Förskolans rektor arbetar för att främja alla barns lika rättigheter och ser till att rutiner finns för att tidigt upptäcka och åtgärda diskriminering, kränkande behandling och trakasserier/sexuella trakasserier.

Tillsammans

Genom att vi möter varandra och alla i vår omgivning med respekt skapar vi en trivsamt och trygg plats för alla som kommer till förskolan.

Riktlinjerna för planen mot kränkande behandling och aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och trakasserier/sexuella trakasserier ska finnas på förskolans hemsida.

Vision

Alla som kommer till förskolan ska känna sig välkomna och trygga. Vi bemöter varandra med respekt och ingen blir utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier/sexuella trakasserier. Förskolans tillgänglighet är likvärdig för alla som deltar och förskolan erbjuder en verksamhet där alla som deltar trivs, känner sig delaktiga och betydelsefulla.

Mål

Utbildningen ska utformas och planeras för att ge varje barn förutsättningar att utveckla respekt för de grundläggande demokratiska värderingarna, förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna. Barnen ska ges förutsättningar till att utveckla sin förmåga till ansvarstagande, empati och omtanke om andra människor.

Vilka omfattas av planen

Planen berör alla individer som arbetar, studerar eller samverkar inom verksamheten t.ex. barn, pedagoger, vårdnadshavare, specialpedagog, rektor, lokalvårdare, vaktmästare, etc.

Lagrum och Styrdokument

Vi stödjer vår vision och våra mål utifrån lagrum Skollagen; 2010:800 kap 6 och diskrimineringslagen 2008:567, samt förskolans styrdokument Lpfö -18.

Definitioner

Kränkning

Är ett uppträdande som kränker någons värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen. Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.

Diskriminering

En person har blivit missgynnad eller kränkt utifrån ett samband med en diskrimineringsgrund (sexuella trakasserier kräver inte detta samband).

Diskrimineringsgrunderna är: Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Lagen förbjuder sex former av diskriminering - De olika formerna är:

- Direkt diskriminering
Direkt diskriminering är när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation. För att det ska räknas som diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.
- Indirekt diskriminering
Indirekt diskriminering är när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder. Då kan regeln vara diskriminerande, trots att det är samma regel som tillämpas för alla.
- Bristande tillgänglighet
Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte genomför skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.
- Trakasserier
Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna.
- Sexuella trakasserier
Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker en individs värdighet.
- Instruktioner att diskriminera
Instruktioner att diskriminera är till exempel när någon ger en order eller instruerar någon att diskriminera någon annan.

Främjande och förebyggande verksamhet och plan för att tidigt upptäcka diskriminering, kränkande behandling och trakasserier/sexuella trakasserier

För att nå våra mål och leva upp till vår vision bedriver varje förskola ett främjande och förebyggande arbete för att motverka diskriminering, kränkande behandling och trakasserier/sexuella trakasserier. Detta sker genom kontinuerliga kartläggningar och analys av resultat, aktiva åtgärder och uppföljningsarbete, samt ett medvetet förhållningssätt och ett värdegrundsarbete som genomsyrar förskolans vardag.

Varje förskola utformar aktiva åtgärder och upprättar en plan utifrån resultatet av undersökning och riskbedömning.

Kartläggning och analys av resultat – för att tidigt upptäcka

- *Enkäter vårdnadshavare*
- *Barnenkäter/barnintervjuer*
- *Planerade samtal (exempelvis vid barnråd, samlingar etc.)*
- *Trygghetsvandringar*
- *Observationer*
- *Spontana samtal och iakttagelser i förskolans vardag*
- *Spontana samtal från föräldrar/vårdnadshavare*
- *Efter kartläggning analyseras resultatet för att upptäcka risker och planera in åtgärder.*

Förhållningssätt och undervisning

- *Vi vägleder barnen och är goda förebilder*
- *Vi är närvarande och lyhörda pedagoger*
- *Vi håller god uppsikt över alla platser där barnen befinner sig*
- *Vi observerar och är uppmärksamma på barnens beteendemönster*
- *Vi stödjer barnen i deras samspel*
- *Vi utformar miljön så att den inspirerar till lek och lärande*
- *I undervisningen använder vi oss av olika lek- och lärmaterial som är utvecklade för värdegrundsarbete samt litteratur med tema värdegrund.*

Barnens delaktighet

Genom kartläggningar och dialog med barnen uppmärksammar personalen vad som kommer till uttryck. Barnen ska veta att de kan berätta för någon vuxen om de känner sig utsatta eller om någon kompis blir utsatt. Barnen deltar vid utformandet av förskolans trivselregler och värdegrundsarbetet pågår fortlöpande i verksamheten tillsammans med barnen, i såväl den planerade undervisningen som vid övriga delar av utbildningen som vid lek- och lär samt omsorgssituationer.

Samverkan med vårdnadshavare

Samverkan med vårdnadshavare är en betydelsefull del i förskolans arbete. Vårdnadshavare informeras om lagstiftningen, handlingsplanerna mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier/sexuella trakasserier samt förskolans värdegrundsarbete och rutiner för akuta situationer. Vårdnadshavare ska ha kännedom om vem de ska kontakta vid en eventuell anmälan. Samverkan och information sker genom;

- *Dagliga möten och dialog i samband med lämning och hämtning*
- *Planerade Föräldrasamtal/utvecklingssamtal*
- *Föräldramöten*
- *Enkäter om trygghet och trivsel*
- *Informationsdokument som exempelvis veckobrev eller månadsbrev etc.*

Personalens delaktighet

All personal känner till och ska agera i enlighet med förskolans policy och rutiner för akuta situationer vid diskriminering, kränkande behandling och trakasserier/sexuella trakasserier inom förskolan. Nyanställda, vikarier och personer som tillfälligt deltar i verksamheten informeras om handlingsplanerna i samband med introduktion. Förskolans policy och rutiner diskuteras kontinuerligt vid arbetsplatsträffar/planerings- och utvärderingsdagar och arbetslagsmöten. Pedagogerna bedriver ett främjande och förebyggande arbete enligt de upprättade rutinerna.

Rutiner för akuta situationer vid diskriminering, kränkande behandling och trakasserier/sexuella trakasserier inom förskolan och skolan

Policy

Ingen diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier/sexuella trakasserier får förekomma. Var och en som är anställd inom förskolan/skolan som får kännedom om eller upptäcker pågående diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier/sexuella trakasserier skall genast ingripa och se till att den utsatte får stöd. All personal känner till och ska agera i enlighet med förskolans/skolans policy och rutiner för akuta situationer vid diskriminering, kränkande behandling och trakasserier/sexuella trakasserier inom förskolan/skolan. Förskolans/skolans policy och rutiner diskuteras kontinuerligt vid alla arbetsplatsträffar/planerings- och utvärderingsdagar/arbetslagsmöten. Varje förskola/skola bedriver ett främjande och förebyggande arbete *för att tidigt upptäcka* och *motverka* diskriminering, kränkande behandling och trakasserier/sexuella trakasserier.

Anmälan om diskriminering, kränkande behandling och trakasserier/sexuella trakasserier.

Signaler/anmälan kan komma från barn, elever, vårdnadshavare eller andra personer och kan ske anonymt. När personalen får vetskap om det inträffade ska de agera omedelbart. Kontakta någon av personalen på förskolan/skolan eller rektor.

Rutiner för dokumentation

Dokumentation sker fortlöpande av ansvarig rektor/personal på förskolan/skolan.

Dokumentationsmall för kartläggning, handlingsplan och uppföljning finns på intranätet.

I den mallen ska dokumentation ske tills ärendet avslutas. Efter avslutat ärende ska dokumentet sedan bifogas i det digitala systemet STELLA som finns på intranätet.

Ansvarsförhållande

All personal ansvarar för att arbeta i enlighet med den policy som finns och agera i enlighet med de rutiner som upprättats. Rektor är ytterst ansvarig för att policy och rutiner följs.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn/elever diskrimineras, utsatt för kränkande behandling eller blir trakasserad/utsatt för sexuella trakasserier av andra barn/elever samt rutiner för uppföljning

- Stoppa diskrimineringen, den kränkande behandlingen eller trakasserierna/sexuella trakasserierna och se till att den utsatte får stöd.
- Personen som utfört handlingen ska upplysas om att den upplevs som diskriminering, en kränkning eller som trakasserier/sexuella trakasserier.
- Rektor informeras och gör en anmälan till huvudmannen.
- Vårdnadshavare informeras.
- All berörd personal på förskolan/skolan informeras.
- En kartläggning startar och leds av ansvarig pedagog.
- En handlingsplan upprättas av rektor tillsammans med förskolans/skolans personal och vårdnadshavare samt ev. barn/elever beroende på situation.
- Handlingsplanen delges berörda personer.
- Stödjande samtal eller övrigt stöd erbjuds vid behov (även de barn som utfört handlingen kan vara i behov av stödinsatser).
- Det som är olagligt i samhället i övrigt är också olagligt i förskolan/skolan. Grövre handlingar anmäls till IFO individ- och familjeomsorgen alt. polisen beroende på händelsens art.
- Uppföljande samtal med de inblandade för att säkra att diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier/sexuella trakasserier upphört.
- Ärendet avslutas när alla inblandade är överens om att situationen i förskolan/skolan upplevs som trygg.
- Uppföljning av huvudmannen sker via barn och utbildningschef.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn/elever diskrimineras, kränks eller blir trakasserad/utsatt för sexuella trakasserier av personal alt. annan vuxen samt rutiner för uppföljning

- Stoppa diskrimineringen, den kränkande behandlingen eller trakasserierna/sexuella trakasserierna och se till att den utsatte får stöd.
- Personen som utfört handlingen ska upplysas om att den upplevs som diskriminering, kränkning eller som trakasserier/sexuella trakasserier.
- Rektor informeras och gör en anmälan till huvudmannen.
- All berörd personal på förskolan/skolan informeras.
- Vårdnadshavare informeras.
- Kartläggning startar och arbetet leds av rektor.
- En handlingsplan upprättas av rektor och ev. förskolans personal.
- Handlingsplanen delges berörda personer.
- Stödjande samtal eller annat stöd erbjuds vid behov till barn och personal.
- Det som är olagligt i samhället i övrigt är också olagligt i förskolan/skolan. Grövre handlingar polisanmäls.
- Uppföljande samtal med de inblandade för att säkra att diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier/sexuella trakasserier upphört.
- Ärendet avslutas när alla inblandade är överens om att situationen i förskolan/skolan upplevs som trygg.
- Uppföljning av huvudmannen sker via barn och utbildningschef.

Arbetsgrupp